

Decizie nr. 248 din 01-07-2004

protectia demnitatii umane si a dreptului la propria imagine

Publicatie: MONITORUL OFICIAL nr. 668 din 26-07-2004

Emitent: Consiliul National al Audiovizualului

Avand in vedere dubla calitate a Consiliului National al Audiovizualului, de garant al interesului public si de autoritate unica de reglementare in domeniul serviciilor de programe audiovizuale, tinand seama de dispozitiile Conventiei europene a drepturilor omului, ratificata prin Legea 30/1994,

convinsi ca libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele esentiale ale unei societati democratice, motiv pentru care presa audiovizuala trebuie sa beneficieze de o protectie deosebita,

convinsi totodata de faptul ca libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viata particulara a persoanei si nici dreptul la propria imagine,

avand in vedere obligatiile care revin atat Consiliului National al Audiovizualului, cat si radiodifuzorilor in protejarea demnitatii umane, in special, a drepturilor fundamentale ale omului, in general, si faptul ca incalcarea acestora poate aduce prejudicii grave interesului public,

in temeiul art. 3 alin. (1), al art. 10 alin. (3) lit. e), al art. 17 alin. (1) lit. d) si al art. 40 din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificarile si completarile ulterioare,

membrii Consiliului National al Audiovizualului adopta urmatoarea decizie:

Art. 1.

(1) Orice persoana are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie si libertatea de a primi sau de a comunica informatii ori idei, fara amestecul autoritatilor publice si fara a tine seama de frontiere.

(2) Exercitarea acestor libertati ce comporta indatoriri si responsabilitati poate fi supusa unor formalitati, conditii, restrangeri sau sanctiuni prevazute de lege, care constituie masuri necesare intr-o societate democratica pentru securitatea nationala, integritatea teritoriala ori siguranta publica, apararea ordinii si prevenirea infractiunilor, protectia sanatatii sau a moralei, protectia reputatiei ori a drepturilor altora, pentru a impiedica divulgarea de informatii confidentiale sau pentru a garanta autoritatea si impartialitatea puterii judecatoresti.

Art. 2.

Radiodifuzorii au obligatia sa respecte dreptul sacru la demnitate umana si la propria imagine si sa nu profite de ignoranta sau de buna-credinta a persoanelor.

Art. 3.

In sensul prezentei decizii, sunt considerate a fi de interes public justificat orice probleme, fapte sau evenimente locale ori nationale, cu semnificatie pentru viata comunitatii si care nu incalca drepturile si libertatile fundamentale ale omului.

Art. 4.

(1) Nu orice interes sau curiozitate a publicului trebuie satisfacuta; invocarea dreptului la informare nu poate servi la acoperirea preocuparilor preponderent financiare ale radiodifuzorilor.

(2) Dreptul la propria imagine nu trebuie sa impiedice aflarea adevarului in probleme de interes public justificat.

Art. 5.

(1) Este interzisa difuzarea de imagini sau de inregistrari ale persoanelor retinute pentru cercetari, arestate sau aflate in detentie, fara acordul acestora.

(2) Fac exceptie de la prevederile alin. (1) situatiile in care filmarea sau inregistrarea este incidentala si este realizata in locuri publice.

Art. 6.

(1) Orice persoana acuzata sau cercetata pentru savarsirea unei infractiuni este prezumata nevinovata atata timp cat nu a fost condamnata printr-o hotarare penala definitiva si irevocabila.

(2) Respectarea prezumtiei de nevinovatie este obligatorie in orice program audiovizual.

Art. 7.

Nu pot fi difuzate materiale audiovizuale, realizate si puse la dispozitie radiodifuzorilor de catre politie sau parchet, fara acordul persoanelor care sunt victime ale unor infractiuni sau fara acordul familiilor acestora.

Art. 8.

(1) Orice persoana are dreptul la respectarea vietii sale private si de familie, a domiciliului si a corespondentei sale.

(2) Este interzisa difuzarea de stiri, dezbateri, anchete sau reportaje audiovizuale privind viata privata si de familie a persoanei fara acordul acesteia.

(3) Fac exceptie de la prevederile alin. (2) situatiile in care sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:

a) existenta unui interes public justificat;

b) existenta unei legaturi semnificative si clare intre viata privata si de familie a persoanei si interesul public justificat;

c) efectele amestecului in viata privata si de familie a persoanei sa nu intre sub incidenta prevederilor art. 1 alin. (2).

Art. 9.

(1) Este interzisa difuzarea de imagini ale persoanei, filmate in propria locuinta sau in orice alte locuri private, fara consimtamantul acesteia.

(2) Este interzisa difuzarea de imagini ale proprietatii private, filmate din interiorul acesteia, fara acordul proprietarului.

(3) Fac exceptie de la prevederile alin. (1) si (2) situatiile in care imaginile difuzate:

a) pot preveni savarsirea unei infractiuni;

b) surprind sau pot proba savarsirea unei infractiuni;

c) protejeaza sanatatea publica.

Art. 10.

Este interzisa difuzarea de imagini si sunete inregistrate cu microfoane si camere de luat vederi ascunse, cu urmatoarele exceptii:

a) materialul audiovizual astfel obtinut sa fie esential in stabilirea credibilitatii si autenticitatii unui fapt de interes public justificat;

b) materialul audiovizual astfel obtinut nu putea fi realizat in conditii normale, iar continutul sa prezinte un interes justificat pentru public;

c) filmarea sau inregistrarea consemneaza un fapt cu incidenta penala ori morala, cu semnificatie pentru viata comunitatii.

Art. 11.

Inregistrarile destinate emisiunilor de divertisment tip "camera ascunsa" nu trebuie sa puna persoana in situatii injositoare sau de risc si pot fi difuzate numai cu acordul persoanelor care au facut obiectul filmarii.

Art. 12.

Difuzarea inregistrarilor convorbirilor telefonice sau a corespondentei, ajunse in posesia radiodifuzorilor, este permisa in urmatoarele situatii:

a) raspunde unor necesitati de siguranta nationala, ordine publica sau asigura prevenirea unor fapte penale;

b) probeaza comiterea unei infractiuni;

c) protejeaza sanatatea sau morala publica.

Art. 13.

In cazul exceptiilor prevazute la art. 8 alin. (3), la art. 9 alin. (3), la art. 10 si 12, radiodifuzorii sunt obligati sa incunostinteze persoana in cauza inaintea difuzarii materialelor audiovizuale si sa solicite punctul de vedere al acesteia.

Art. 14.

(1) Orice persoana are dreptul la propria imagine.

(2) In cazul in care in emisiunile audiovizuale se aduc acuzatii unei persoane, privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale concrete, acestea trebuie sustinute cu dovezi; daca acuzatiile sunt aduse de radiodifuzor, acesta trebuie sa respecte principiul audiatur et altera pars.

(3) Realizatorii emisiunilor au obligatia sa respecte dreptul persoanei la propria imagine si sa puna in vedere interlocutorilor sa probeze afirmatiile acuzatoare sau sa indice cel putin probele care le sustin.

(4) Sunt interzise, in programele audiovizuale, orice referire peiorativa la adresa persoanelor in varsta sau cu handicap, precum si punerea acestora in situatii ridicole ori umilitoare.

(5) Este interzisa, in programele audiovizuale, afectarea sau denigrarea convingerilor religioase.

Art. 15.

(1) Este interzisa difuzarea in programele audiovizuale a oricaror forme de manifestari antisemite sau xenofobe.

(2) Este interzisa in programele audiovizuale orice discriminare pe considerente de rasa, religie, nationalitate, sex, orientare sexuala sau etnie.

Art. 16.

(1) Este interzisa difuzarea de imagini ale persoanei aflate in situatia de victima, fara acordul acesteia.

(2) Este interzisa difuzarea de imagini ale persoanei fara discernamant sau decedate, fara acordul familiei.

(3) Este interzisa difuzarea de imagini care exploateaza sau scot in evidenta traumele ori traumatismele unei persoane.

(4) In cazul martorilor la comiterea unei infractiuni, la solicitarea acestora, difuzarea imaginilor se va realiza cu asigurarea protectiei depline a identitatii lor.

Art. 17.

(1) Orice persoana are dreptul la respectul intimitatii in momente dificile, cum ar fi o pierdere ireparabila sau o nenorocire.

(2) In cazul situatiilor de suferinta umana, al dezastrelor naturale, accidentelor sau al actelor de violenta, radiodifuzorii au obligatia de a nu se amesteca nejustificat in viata privata.

Art. 18.

(1) Difuzarea materialelor audiovizuale continand imagini ale persoanelor aflate la tratament in unitatile de asistenta medicala, precum si a datelor cu caracter personal privind starea de sanatate, problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstante in legatura cu boala si cu alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei, este permisa numai cu acordul persoanei sau, in cazul in care persoana este fara discernamant ori decedata, cu acordul familiei sau al apartinatorilor.

(2) Radiodifuzorii au obligatia de a respecta demnitatea si anonimatul persoanelor cu tulburari psihice.

(3) Fac exceptie de la prevederile alin. (1) situatii de interes public justificat in care difuzarea materialului audiovizual are drept scop:

a) prevenirea savarsirii unor fapte penale ori inlaturarea urmarilor prejudiciabile ale unor asemenea fapte;

b) probarea comiterii unei infractiuni;

c) protejarea sanatatii sau moralei publice.

Art. 19.

(1) In cazul nerespectarii prevederilor art. 15 alin. (1) si (2) se vor aplica dispozitiile art. 90 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificarile si completarile ulterioare.

(2) In cazul nerespectarii celorlalte prevederi ale prezentei decizii se vor aplica dispozitiile art. 91 din Legea 504/2002.

(3) In cazul in care nerespectarea demnitatii umane si a dreptului la propria imagine prejudiciaza grav interesul public, se vor aplica dispozitiile art. 95 din Legea 504/2002.

Art. 20.

(1) La data intrării în vigoare a prezentei decizii se abroga Decizia Consiliului Național al Audiovizualului nr. 80/2002 privind protecția demnității umane și a dreptului la propria imagine, publicată în M.Of. 619 din 21 august 2002.

(2) Prezenta decizie intră în vigoare la data de 15 august 2004.